

Рис. 1. Аналіз динаміки змін сум відпуску ЛЗ, які включені до державної програми «Доступні ліки» в аптеці упродовж I-III кварталів 2021 р. та 2022 р.

Позитивним, з соціально-економічної точки зору, виглядає зміна показника рівня реімбурсації (%) відпущених ЛЗ за державною програмою «Доступні ліки». Так, нами встановлено, що незважаючи на значні труднощі, з якими стикається аптека та впровадження військового стану у країні рівень реімбурсації (%) планомірно зростає. Вищезазначений показник коливався у незначному діапазоні значень, а саме від 71,0% (I квартал 2021 р.) до 88,0% (III квартал 2022 р.). Зрозумілим є той факт, що на цей показник у значній мірі впливають фактори зовнішнього характеру (обсяг фінансування програми, кількість виписаних рецептів, асортимент ЛЗ, які були відпущені хворим, зміни в асортименті ЛЗ, вартість яких держава компенсує й таке інше).

Висновки. Результати проведеного аналізу дозволяють стверджувати, що держава виконує свої гарантії перед хронічними хворими, незважаючи на ті труднощі, які обумовлені війною та фінансово-економічною та соціальною кризою у країні. При цьому слід зазначити, що ефективність виконання цих гарантій у значній мірі залежить від ефективності роботи аптечних закладів.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Тимошенко А. С.

Науковий керівник: Лебедин А. М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Alla_leb7@ukr.net

Вступ. На сьогоднішній день населення України масово перебуває під впливом потенційно травматичних подій. Ефективність і якість праці фармацевтичних працівників, які при виконанні професійних обов'язків зазнають впливу багатьох шкідливих чинників, безпосередньо пов'язані зі станом їх здоров'я. На сьогоднішній день фармацевтичним працівникам доводиться кожен день стикатися з емоційними проблемами під час своєї роботи

в екстремальних умовах воєнного часу. Фармацевтичні працівники, які знаходяться в зоні активних дій перебувають у стані гострого стресу довготривалий період. Коли гострий стрес триває надто довго, це призводить до виникнення гострого стресового розладу.

Мета дослідження. Провести дослідження психоемоційного стану фармацевтичних працівників під час війни.

Матеріали та методи. Логічний, історичний, структурний аналіз.

Результати дослідження. Стресостійкість – це комплекс якостей, які дозволяють спокійно справлятися з дією факторів стресу, не виявляючи при цьому негативних емоцій, що впливають на самого фахівця та його діяльність, а також на оточення. Фахівці, що мають досвід переживання стресу, набагато легше і спокійніше переживатимуть нові складні і конфліктні ситуації. З кожним новим стресом нервова система виробляє імунітет. Руйнівним стрес стає тоді, коли його вплив є занадто сильним та довготривалим. У такому разі людина ризикує отримати не тільки психологічну травму, а й порушення з боку багатьох систем організму: серцево-судинної, дихальної, шлунково-кишкового тракту тощо. Чим більше стресу відчуває фармацевтичний працівник, тим більше різноманітних стратегій йому необхідно використовувати для захисту. Ефективність стратегії може змінюватися у процесі розвитку ситуації.

Згідно статистичних даних з приводу досліджень психічного стану осіб, що пережили конфлікт, з використанням репрезентативної вибірки та повної діагностичної оцінки, у 15,4 % населення було виявлено посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), а у 17,3 % – депресію.

Висновки. Інтенсивний та тривалий стрес небезпечний тим, що він може стати причиною пошкодження внутрішніх органів, призвести до формування психосоматичних захворювань.

АНАЛІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ УРЯДОВОЇ ПРОГРАМИ ДОСТУПНОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Тимошенко М.Ю.

Науковий керівник: Волкова А.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Одним із найважливіших соціально-економічних показників розвитку медицини і фармації, який характеризує стан урегулювання нормативного та організаційного забезпечення, є доступність лікарських засобів (ЛЗ) для населення. З метою зменшення фінансового навантаження на пацієнтів та збільшення доступності ліків у 2017 р. впроваджено Урядову програму «Доступні ліки» (Програма).

Мета дослідження – проведення аналізу впровадження Урядової програми доступності ЛЗ населенню у період 2019-2021 рр.

Матеріали та методи. Матеріалами дослідження стали нормативно-правові акти щодо регулювання реімбурсації ліків у рамках Програми, дані звітів Національної служби здоров'я України, що аналізувались методами контент-аналізу, аналітичного, узагальнення та порівняння.